

oost-zuid

schaken

met michiel bunnik

Het probleem van vorige week kwam uit het kampioenschap van Denemarken 1991, de partij Larsen-Kristiansen. Stand na de 31. zet van zwart: Wit: Kg1, Dd1, Td8, Pe5, b4, c3, f2, f4, g3, h5; Zwart: Kg7, Db7, Ta6, Tc7, a7, e6, e4, f6, g6, h7. Wit speelt en wint. Larsen ging verder met 32.Tg8+, K:g8. Zwart heeft niet veel keus: 32...Kh6 33. Pg4+,K:h5 34.P:f6+,Kh6 35.Dg4 leidt tot mat.

33.Dd8+,Kg7 34.h6+,K:h6
35.Pg4+,Kh5 Of 35., Kg7
36.D:f6+,Kg837.Ph6 mat. 36.Pf6+,Kh6
37.Pg4+ En zwart geeft op.

Onderstaande partij komt uit het clubblad „Samenspel” van De Juiste Combinatie uit Stein. Het commentaar en de analyses zijn van de witspeler.

Y. Mengerink (DJC) G. de Rooy (HMC) Pirc 23-02-1991.

1.e4,d6 2.d4,Pf6 3.Pc3,g6 4.f4 De hoofdvariant van het Pirc. Zwart wacht met het innemen van het centrum, zodat hij kan kiezen tussen opstellingen met c7-c5 of e7-e5. Wit maakt hiervan gebruik door een breed centrum op te bouwen. 4.Lg7 5.Pf3,c5!?

Hiermee bereiken we de basisopstelling van zwarts opstelling. Meer gebruikelijk is hier 5.0-0. Met 5.c5 geeft zwart wit de mogelijkheid tot zeer scherp spel, zoals te zien in bijvoorbeeld Sax-Seirawan Brussel 1988: 5.c5 6.Lb5+,Ld7 7.e5,Pg4 8.e6,f:e6! 9.Pg5,L:b5 10.P:e6?! ,Ld4!! waarna Sax middels 11.P:d8,Lf2+ 12.Kd2,Le3+ eeuwig schaak toeliet. Om spel te houden moet wit spelen als Beljavski in zijn partij tegen Timman, Belfort 1988: 10.P:b5, Da5 11.c3,D:b5 12.P:e6, Pa6 en grote verwickelingen volgen. De zwartspeler moest naast bovengenoemde varianten, ook de door mij gekozen variant kennen, namelijk: 6.d:c5 Dit speelde Spasski in de 17e matchpartij tegen Fischer. Wit krijgt ruimtevoordeel en zwart verliest een aantal tempo's met het ophalen van de

pion op c5. 6.Da5 7.Ld3,D:c5 8.De2,0-0 9.Le3, Da5. Van hieruit beheerst zwart de belangrijkste velden. Nu begor ik eens serieus na te denken. Theorie is hier 10.0-0, 10.0-0,Pc6 11.Del Nauwkeuriger is 11.h3 om pas daarna met De2-e1-h4 een koningsaanval op te zetten. 11.Pb4! Sterker is 11.Lg4. 12.h3,P:d3 13.c:d3,b6?! Hier heeft zwart zich te veel van voorgesteld. Wit staat klaar voor een grootscheepse aanval op de koningsvleugel. 14.Pd4!,Ld7 15.Dh4. Eerst 15.f5! Ziet er nog sterker uit, omdat dit de zwarte dame van de koningsvleugel bijhoudt. 15.Dh5!. De zwartspeler gaf na de partij het commentaar: misschien had ik hier 15.e5? moeten spelen, maar daarop volgt 16.Pb3! Dat 17.f:e5,die5 18.Tif6!, L:f6 19.D:f6 en Lf6. 16.Df2,Tac8 17.Tac1. Zwart staat nog steeds, maar hij moet nu wat verzinnen tegen de witte aanvalsactie, zoals f4-f5, Pc3-e2-f4 met groot voordeel 17.Tc7! 18.e5!..Gebaseerd op een misrekening, maar daarom niet minder sterk. 18.die5.

15.fie5,P38 20.Pf3!! Deze zet beslist de partij. Ik had na 18 e5 echter gerekend met 20.e6?? Lie6 21.P:e6,f:e6 22.Dif8 mat, waarbij ik het detail L:f8 had overzien. 20.Lc6 21.d4? Sterker is direct 21.Pg5!!, omdat 21.L:e5 faalt op 22.Pe6!!, want nu volgt op 22.f:e wel D:f8 mat.

21.26?? Zwart had nu het slecht staande eindspel na 21.Lif3, 22.D:f3,D:f3 23.G:f3 moeten nemen, waarna de slechte ontwikkeling zwart parten speelt.

22. Pg5! Nu is het definitief uit. Niet de aanval op f7, maar de slechte dame geeft de doorslag. De dreiging is 23.g4 en hiertegen is geen verweer. 22.Td7, 23.g4, Dh6 24.Dg3! Het overhaaste 24.Pie6,fie6 leidt tot niets en na 24.P:f7 kan zwart zelfs inD:h3 spelen met de dreiging Dh1 mat.

24.Lxe5 Zwart verkiest een langzame dood. Opgeven kan ook. 25.D:e5. En zo'n tien zetten later gaf zwart op: 1-0.